

Sprawozdanie

Komisji petycyjnej z petycji Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi stanisławowskiej o uregulowanie płac dyaków w drodze noweli do ustawy konkurencyjnej.

Wysoki Sejmie!

Jak od szeregu lat, tak i w bieżącym roku wniosło Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi stanisławowskiej petycję o uregulowanie płac dyaków. Taką samą petycję wniósł po raz pierwszy komitet organistów i dyaków całej Galicyi, którą poparli petycje organistów i dyaków wniesione do Wysokiego Sejmu z powiatów Zbaraż, Bohorodzany, Dąbrowa, Kraków, Żydaczów, Pilzno, Żywiec, Lwów, Biała, Jasło, Gródek, Stare Miasto, Kołomyja i Nowy Sącz, i petycję z reszty tu niewymienionych powiatów Galicyi, które swoje petycje nie do Wysokiego Sejmu, lecz do P. T. Posłów swoich powiatów adresowali z prośbą, aby ich skromne żądania w Wysokim Sejmie poprzeć raczyli. Z tych petycji załącza się jako okazy tylko trzy z powiatów Grzybów, Stryj i Śniatyn.

Co do dyaków wiadomo, że Wysoki Sejm w załatwieniu petycji Stowarzyszeń wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej uchwałą z dnia 18. lutego 1898 polecił Wydziałowi krajowemu celem unormowania płac dyakowskich przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem i przedłożyć odpowiednie sprawozdanie na następnej sesji. Rokowania, jakie Wydziałowi krajowemu z c. k. Rządem przeprowadzić polecono, odnosiły się do przekonania wyrażonego w sprawozdaniu komisyjnym, które za podstawę służyło do powyższej uchwały, że unormowanie płac dyakowskich mogłoby nastąpić w ten sposób, iżby c. k. Rząd wypłacał napowrót z funduszków państwowych na potrzeby kościelne gr. k. parochom tę kwotę, którą do roku 1860 wypłacał na ten cel fundusz religijny. — Kwota ta wynosiła podówczas 32 zł. 38 kr. m. k. W ten sposób zostałby uwolniony ryczałt składany przez parafian na podstawie §. 12. ustawy z dnia 16 kwietnia 1896 od datku na potrzeby kościelne i mógłby być użyty w całości na dotację dyakowską.

Wydział krajowy, jak się sam wyraża, dzielając jak najzupełniej tę opinię, starał się z uznania godną gorliwością z polecenia w powyższej uchwale danego wywiązać i odniósł się w odezwie z dnia 1. sierpnia 1898 l. 14027 do ck. Namiestnictwa

przesyłając mu petycję i odpis sprawozdania komisijnego z prośbą o udzielenie wyjaśnień w kwestyi wypłacanych po rok 1860 z funduszu religijnego na potrzeby cerkiewne 32 zł. 38 kr. m. k. a w szczególności, czy c. k. Rząd nie byłby skłonny do wypłacania napowrót tej kwoty na powyższe cele.

O odpowiedź na wspomnianą odezwę urgował Wydział krajowy c. k. Namiestnictwo dnia 14. października 1898 l. 62.672; dnia 17. listopada 1898 l. 73.926 i w styczniu 1899 do l. 2.759.

C. k. Namiestnictwo na powyższą odezwę Wydziału krajowego i trzykroć powtarzane urgensa nie dało żadnej odpowiedzi i to jak sprawozdawca z najkompententniejszego źródła dowiedział się, nie z powodu jakoby niechętnie do tej sprawy się odnosiło, lecz z powodu, że przed odesłaniem relacji do W. Ministerstwa chciało znać opinię P. T. episkopatu tak rz. kat. jak i gr. kat. obrządku całej Galicyi. Sprawa bowiem uregulowania płac tak dyaków jak organistów na tej podstawie jest jednakowo możebną.

P. T. Ordynaryat ob. łac. lwowski swej opinii jeszcze nie nadesłał, przez co nie miała zwłoka w wyjaśnieniu całej sprawy nastąpiła.

To przedstawienie przebiegu całej sprawy unormowania płac dyakowskich od 18. lutego 1898 po dzień dzisiejszy okazuje, że rokowania z c. k. Rządem wcale nie są zakończone i że należy je dalej prowadzić w myśl uchwały sejmowej z dnia 18. lutego 1898.

Z uwagi jednak, że już c. k. Namiestnictwo unormowanie płac dyaków w sposób wskazany, niejako z unormowaniem płac organistów połączyło; z uwagi, że stanowisko dyaków i organistów jest zupełnie jednakowe, że ich płace jednakowo nie są unormowane i tylko na jednakowych podstawach dałyby się unormować; z uwagi w końcu, że dyacy i organiści całej Galicyi związali się we wspólny komitet w celu dążenia w legalnej drodze do unormowania płac organistów i dyaków na wspólnych podstawach, uważa Komisya petycyjna za wskazane, aby i Wysoki Sejm swoje dążenia do załatwienia sprawy unormowania płac dyaków także i na organistów rozciągnąć raczył.

Jako wyraz tych zapatrywań stawia Komisya petycyjna wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Stowarzyszenia wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi stanisławowskiej, jakoteż i petycję komitetu dyaków i organistów całej Galicyi odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem prowadzenia dalszych rokowań z c. k. Rządem w kierunku wskazanym w sprawozdaniu komisijnem i uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1898, rozciągając owe rokowania i na organistów.

Tą uchwałą załatwione są i petycje do LL. S. 1.630, 1.825, 1.833, 1.840, 1.872, 1.901, 1.902, 1.955, 1.956, 1.957, 1.958, 1.967, 1.986, 1.991 i 2.097.

Lwów, dnia 24. marca 1899.

Przewodniczący:

Karol Dzeduszycki.

Sprawozdawca:

Cyryl Hamorak.